



Holbergsgade 6  
DK-1057 København K

T +45 7226 9000  
F +45 7226 9001  
M sum@sum.dk  
W sum.dk

## Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 04-01-2019  
Enhed: MEDINT  
Sagsbeh.: SUMHBJ  
Sagsnr.: 1810387  
Dok. nr.: 788154

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 7. december 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 243 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 243:

”Vil ministeren i forlængelse af SUU alm del – bilag 131 om bloddonorer og stamcelledonorer redegøre for, i hvilket omfang vi i Danmark benytter os af stamcelledonorer – og i hvilken grad vi evner at dække behovet for donorer?”

Svar:

Bilag 131 angår spørgsmålet om, hvorfor det kun er bloddonorer, der kan tilmelde sig som donorer af stamceller.

På baggrund af indhentet udtalelse fra Styrelsen for Patientsikkerhed kan jeg oplyse følgende.

Efter gældende dansk praksis skal en borger være registreret som bloddonor, for at borgeren også kan tilmelde sig som stamcelledonor. Det skyldes, at blodbankerne allerede kender den enkelte bloddonors helbredstilstand. Hvis en bloddonor også ønsker at donere stamceller, kræver det kun en ekstra blodprøve til at bestemme donors vævstype.

Jeg forventer, at denne praksis ændres inden for kort tid for at fremme antallet af stamcelledonorer. Transplantationer med stamceller anvendes til behandling af mere end 70 forskellige sygdomme, og der er globalt et stort behov for stamceller til behandlingsformål.

Danske stamcelledonorer er registreret i World Marrow Donor Association's (WMDA's) database, og de udvælges som donorer via denne database.

På verdensplan er mere end 32 mio. stamcelledonorer tilmeldt WMDA. Selv om et så stort antal donorer er tilmeldt databasen, er det ikke alle patienter, som der ikke kan findes en egnet donor til. Mulighederne for at finde en egnet stamcelledonor til en patient øges, jo flere der tilmelder sig WMDA.

Om danske stamcelledonorer kan oplyses, at der ifølge WMDAs årsrapport for 2017 blev tilført databasen 894 nye frivillige donorer/navlesnorsenheder i 2017. Med udgangen af 2017 var der i alt 52.792 registrerede og typebestemte stamcelledonorer/navlesnors enheder i Danmark.

I 2017 blev der ikke anvendt stamceller fra danske donorer i Danmark, men fra danske donorer blev 9 stamcelledonorer og 1 donation af donorlymfocytter (hvide blodlegemer) anvendt i andre EU-lande.

Om brugen af stamceller i Danmark fremgår det af den nævnte årsrapport, at der i 2017 blev anvendt stamceller fra knoglemarv, perifert blod og navlesnorsenheder fra i alt 108 donorer fra andre medlemsstater og fra 16 donorer fra tredjelande.

På grund af befolkningens størrelse vurderes det ikke muligt, at vi herhjemme kan blive selvforsynende med stamceller til transplantation. Men, de to danske stamcellecentre på Rigshospitalet og Universitetshospitalet på Skejby Sygehus finder det alligevel væsentligt at øge tilgangen til det danske stamcelledonorkorps. De to centre vil i den forbindelse søge at øge antallet af yngre stamcelledonorer, idet transplantationer fra yngre donorer, helst under 30 år, giver en mere langvarig og forbedret overlevelse for patienterne.

Til brug for en fremtidig rekruttering af donorer af stamceller arbejder de to stamcellecentre på en løsningsmodel, som er uafhængig af, om man er bloddonor i forvejen.

Det er hensigten, at tilmeldingen kan foregå via et eksisterende IT system knyttet til Nem-Id adgang. Samtidig forventes vævstypebestemmelsen at kunne udføres ved hjælp af mundskrab fra donor, i stedet for den nuværende blodprøve. Endelig forventes iværksat en hvervekampagne målrettet unge.

Den nye adgang til at tilmelde sig som stamcelledonor ventes etableret i løbet af 2019.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Hanne Bonne Jørgensen